

ikke har gjort det ligefrem, saa er der dog høert Aar fra Amtene gjort det Spørgsmaal til Sogneraadene: „hos hvem ere Hestene opstaldede, og hvad betales der i Fodergodtgjærelse?“ Der er ligeledes ofte blevet tilspøiet det Spørgsmaal: „Hvem paahviler Remonteringen?“ Heri ligger, at Amtene idetmindste have erkjendt, at Remonteringen kan paalægges Andre. Forøvrigt veed jeg jo meget godt, at Forpligtelsen ligeoverfor Staten hviler paa Communerne. Det er ganske vist saa, som det her er blevet httret, at forsaavidt begge Parter ere enige, saa kan Sagen blive afgjort som i § 5. bestemt, men, hvis begge Parter ere enige, saa behøve de slet ikke at gaae til Amtsraadet, thi saa kunne begge Parter lade en enkelt eller to eller tre Mænd træffe en Afgjørelse. Saaledes som Stillingen er for Dieblirket, troer jeg, at det Rigtigste vil være at vedtage Lovforslaget, som det foreligger, thi ogsaa jeg troer, at det er meget rigtigt at faae den foreslaaede Lov ud i dette Aar. Hvis ikke dette Hensyn var, vilde der maaste være Anledning til at foretage flere Forandringer i samme. Man kunde saaledes tænke sig en anden Sammensætning af den Commission, der skal afgjøre Sagen, f. Ex. en saadan, at Amtsraadet udnevnte en Formand, der skulde træde til for hele Amtet, og at Communerne valgte eet Medlem og Foderværterne eet. Men, da Tiden i Sessionen er saa langt fremrykket, troer jeg, som sagt, at det vil være det Rigtigste at vedtage Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger for Thinget.

Lehmann: Betydningen af det her omhandlede Spørgsmaal er ikke det, om vedkommende Private skulle have Lov til at afgjøre deres Mellemværende ved Voldgift, men Betydningen er den, at det skal paalægges Amtsraadene at paatage sig en saadan Voldgift, naaget Amtsraadene ikke egentlig have Charakteren af nogen Voldgiftsret, og at de altsaa skulle være pligtige til at være de Paagjældende behjælpelige med at ordne deres indbyrdes Forhold, naar disse ere blevne enige om derom at henvende sig til dem. Dette er Betydningen af, at en Bestemmelse som den i § 5

kommer til at staae i Loven; ellers vilde Amtsraadene ganske vist sthyde saadanne Sager fra sig. Det er ganske vist saa — det troer ogsaa jeg —, at man i det Slags Forhold har en meget stor Tillid til Amtsraadet; men, er dette i Reglen velgrundet, saa vilde de Vedkommende ogsaa let blive enige om at vælge at lade Amtsraadet afgjøre Sagen i Henhold til Bestemmelsen i § 5, uden at de derfor behøve tillige at være enige om, hvorledes Afgjørelsen skal være. Det, de skulle blive enige om, det er kun om at modtage Afgjørelsen saaledes som den kommer fra Amtsraadet. Men det er Noget, som man ikke behøver at være Jurist for at indsee, at det er et Princip, som Enhver, navnlig ogsaa den lovgivende Mændighed, maa holde over, at Ingen kan drages bort fra Lands Lov og Ret. Dette var, tør jeg sige, omtrent vor eneste Forfatning, før Grundloven kom; den er ældgammel i Danmark, og den skal man ikke undlade at holde i Hævd.

Krieger: Jeg vil blot tillade mig at henstille til ærede Medlemmer, om det ikke maatte være det Rigtigste at opsætte Forhandlingen om dette særlige Spørgsmaal til Sagens 2den Behandling, hvor da Endringsforslag derom vil komme til at foreligge.

Da ikke Flere ønskede at httre sig, sluttedes Forhandlingen, og man gik til Afstemning over Sagens Overgang til 2den Behandling, der vedtoges eenstemmig med 47 Stemmer.

Formanden: Endringsforslag, der maatte ønskes stillede til denne Sags 2den Behandling, maa jeg bede indgivne i Bureauet inden imorgen Middag Kl. 12.

Rettelser.

Sp. 3112, Lin. 3—4 r. n.: „anført Meget om“ læs: „overført Meget paa“